

„Mělas, Mati, vlastně z pekla štěstí,“ tvrdil Pavel, když mi znovu prohlížel dáseň s rozseknutou kůží pod nosem a zničenou horní čelist se sedmi vyraženými zuby.

Totíž bez sedmi vyražených zubů.

„Jaký štěstí, pane doktore?“ divila jsem se a zároveň jako bych chtěla zachovávat dekorum při jeho oslovování, i když v ordinaci nikdo jiný nebyl, Pavel poslal sestru pryč, nechtěl asi v mé přítomnosti svědky.

„Co říkáš?“ nerozuměl mi, i když byl za pomalu dvacet let jako specialista na čelistřovou chirurgii určitě na podobně postižené pacienty zvyklý, vynechávala jsem některá písmena.

„Promiň, moc mi to nejde...“ omluvila jsem se.

„Ty potíže s labiálami mohlas čekat!“

„S jakými labiálami?“ nikdy jsem to slovo neslyšela.

„No s retnicemi...“ vysvětlil mi.

Bylo mi to jasné, b, m a p jsem nevyslovila ani náhodou. A taky s f, u a částečně s vé jsem měla potíže.

„Nebylo by lepší, kdybych začala zase psát, abych se neztrapňovala?“ styděla jsem se, že mě donutil mluvit, vlastně šišlat, nebo jak mám tuhle provizorní mluvu přesně nazvat. Nemluvě o tom, že mě mluvení pořád bolelo.

Ale doktor Pavel Nebeský, můj bývalý spolužák z gymnázia a teď můj ošetřující doktor tady v nemocnici, na tom asi z nějakých psychoterapeutických důvodů trval.

„Ani náhodou, miláčku!“ byl neoblomný, ale zároveň mě tím oslovením potěšil.

„Jsi prostě klikařka!“ Hned další větou moji radost shodil.

„To je dost pomyslný štěstí!“ vrátila jsem se k výroku, jímž náš rozhovor začal.

„Představ si, že bys dostala tu ránu o centimetr níž. To bys měla v prdeli i ty spodní zuby!“ neodpustil si slovník, který ho doprovázel celý život. „Jinak jsem ale přesvědčený, že ty máš vůbec v životě kliku!“

„Doufám, že tak nemluvíš s ostatními pacienty, Pavlíku!“ musela jsem se ohradit a zároveň se vyhnout tématu, v čem jsem měla v životě štěstí a v čem pech.

„Musel jsem si začít hlídat pusu už za minulýho režimu, když si na mě kvůli tomu jeden útlocitný pacient stěžoval!“ přiznal se. „Ty, doufám, útlocitná nejsi!“ neodpustil si. „Tady to bolí?“ chytil mě za ty spodní zuby.

„Trochu, ale tam se snad jen ta bolest přenesla seshora...“ měla jsem takový dojem. „Jak je ale vidět, tak si tu pusu moc dobře nehlídáš!“

„Každá bolest iradiuje, tedy vystřeluje do okolí rány...“ znovu s větší silou začloulal s celou mou spodní čelistí, že jsem málem zaječela. „Ještě abych si musel dávat pozor na hubu před nejlepší spolužačkou...“

„Přeháníš!“ řekla jsem, co jsem si myslela, určitě jsem nepatřila mezi nejpěknější holky ze třídy, i když Pavel o mě bez úspěchu usiloval. Teda až do včerejška bez úspěchu.

„Myslím ve studiu!“ zase mě uzemnil. „Byla to teda pěkně titěrná práce,“ prohlížel si už poněkolkáté rentgenový snímek mé horní čelisti a srovnával ho s tím předoperačním. „To musela bejt ale rána, s čím tě švihnul?“ neuvěřil mé báchorce, že jsem si ty zuby vyrazila o schody, když jsem vylezla z koupelny a upadla. Ale o pachateli se zmínil co nejanonymněji a tím i nejdecentněji.

„Přece jsi viděl, jak jsem byla vymydlená a ještě měla mokré vlasy, když mě sem manžel přivezl,“ nevím, proč jsem se dál pokoušela zatloukat.

„Nechtěj, abych ti teď musel namlouvat, že tě dám těžko dohromady, když nebudu vědět, čím byl ten tvůj úraz způsobenej... Jinak vymydlená bylas, to určitě,“ dal si na té větě záležet. „A taky nahá, takže se nemůžeš ničemu divit,“ zastrčil snímek za prosvícené sklo a znovu si jej zblízka podrobně prohlížel.

„Moje babička na to měla jedno úsloví: *trefil kupec na kramáře a kramář na lháře...*“

„Co tím chceš, Pavle, říct?“ zeptala jsem se dost příkře.

„To byla jen taková asociace...“

Nevěděla jsem, co na jeho těžko identifikovatelnou poznámku říct, co tím sleduje, jestli ji použil záměrně, nebo jen tak plácl. Nemluvila jsem s ním dvacet let, takže jsem těžko mohla třeba jen tušit, jak se změnil. Ačkoli v těch základních charakteristikách se člověk nemění asi celý život, pokud ho nepostihne něco opravdu osudového. Jak se mě o tom pokusil přesvědčit jeden díl *Nemocnice na kraji města po dvaceti letech*, na který jsem se před odjezdem na služební cestu náhodou dívala.

„Nad čím ses tak zamyslela?“ všiml si, že jsem zmlkla.

„Nechtěla jsem tě rušit v tom prohlížení...“ zalhala jsem.

„Bude to, miláčku, na dlouho...“ vrátil se zase ke mně. „Ještě to bude chtít pár zásahů...“

„To si mě tady chceš podržet?“ zakoketovala jsem.

„Ne že by to bylo dvakrát příjemný,“ zamumlal dost nejasně.

A tak jsem už radši mlčela.

„Myslím pro tebe!“ dodal po chvíli. „Nemůžeš do sebe pořád rvát prášky nebo si ode mě nechat píchat injekce proti bolesti. Zuby a dásně jsou hnusný, ale to už přece víš!“

„Co u tebe znamená *na dlouho*?“ nemohla jsem se nezeptat.

„Budu ti muset ten hořejšek nejdřív kousek po kousku dát dohromady, pak budeš muset nějakou dobu nosit takový speciální rovnátka a zubní protézu, než se to všechno usadí...“

„Myslíš, že tam půjdou znova vsadit zuby?“ odvážila jsem se zeptat.

„V to doufám,“ trochu se naježil, jako kdybych tou otázkou podcenila jeho schopnosti, ale hned se zase zklidnil. „Právě o tohle se chci pokusit... I když to tedy zrovna laciná věc není... Ale podle manželova auta bych hádal, že to pro vás nebude problém...“

„To auto je moje!“ snažila jsem se konstatovat co nejvěcněji.

„Aha!“ tvářil se Pavel, jako by se něčeho dovtípil.

„Když mluvíme o penězích, slíbil mi samostatný pokoj, až se tu nějaký uvolní...“

„Ten budeš mít ode mne zadarmo. Ještě dneska!“ zatvářil se velkoryse.

„Nechci ti komplikovat život,“ raději jsem také zareagovala dost nejasně.

„Někteří z nás,“ jako by teď Pavel dával najevo důležitost vlastní osoby a zároveň komicky vypnul prsa, „tady mají pro své prominentní pacienty jisté výsady.“

„Já ale zas tak chudá nejsem,“ dala jsem mu najevo, že mě osm stovek denně za samostatný pokoj s televizí, rozhlasem a telefonem v žádném případě nezabije.

„Ale proč zbytečně utrácet, když nemusíš? Leda pokud bys to zdělila, restituovala nebo vytunelovala.“

„Ani jedno z toho...“

„To tě praštil on, co?“ zeptal se Pavel přímo, i když jméno mého manžela nevyslovil, jen pohodil hlavou kamsi, kde nejspíš viděl parkovat auto, s nímž mě přivezl.

„Musíš to vědět?“ nebyla jsem zrovna ochotná se zpovídat, ani když jsem se s ním vyspala.

„Podle mého názoru to nebylo pěstí!“

Nedokázala jsem uhodnout, jestli to poznal, nebo mě jen zkoušel: „Záleží snad na tom?“

„V krajním případě pochopím, že chlap může dát ženský ránu, když ho vytočí. Už jsem tady podobných příběhů vyslechl tisíce,“ asi přeháněl. „Ale takovej, co si na to vezme něco do ruky, mě fakt dokáže nasrat!“ opravdu se rozhořčil. „U takovýho mám dokonce nutkání udat ho policajtům, i když to pořád v očích některých lidí je něco, jako bolševický reziduum,“ moc jsem tomu jeho dovětku nerozuměla, jen tušila přibližný význam.

Nemělo smysl Pavla napomínat, aby mluvil slušně. A už vůbec ne se s ním bavit o tom, jestli šlo, nebo nešlo o trestný čin.

Pavel byl vzácně rozporný člověk. Ten jazyk jako kdyby k němu vůbec nepatřil.

Možná si vsugeroval, že chirurgové se tak musí vyjadřovat, nebo to pochytil od kolegů, jako i ti nejslušnější kluci na vojně. Tak se aspoň vylouval můj manžel

Michal, když začal mluvit jako dlaždič. Ačkoli u téhle zprofanované profese se

nejspíš taky jedná o pomluvu.